

SCI-FI • FANTASY • WEIRD

(ELŐFIZETŐKNEK: 1490 FT) ÁRA: 1995 FT / 8 €

GALAKTIKA

WWW.GALAKTIKA.HU FB/GALAKTIKAMAGAZIN

XLII. ÉVF., 2022. JÚLIUS

LÉZERIRÁNYÍTÓ GYÉMÁNTTÜKÖR
VÍZENERGIA VESZÉLYBEN
ATOMOT A HOLDRA

388

**CHOI
FEDINA
BILENKIN
KISS
ADAMSON
KAUPPINEN
NORRIS
APOLLINAIRE**

**JOHN
Kessel
Moldova
GYÖRGY**

Előfizetőknek
**CSAK
1490 Ft!**

50 éve

A FANTASZTIKUM LEGJAVA

**Varázslatos és humoros történet
egy szerszámokkal kereskedő utazó
ügynök apa és lánya közötti sajátos
kapcsolatról és a Pinochet-éráról
egy hétéves kislány szemszögéből.**

RENDELD MEG ITT: WWW.GALAKTIKABOLT.HU

Köszöntő

Fantasztikus, a Galaktika már 50 éves, ifjúkorom egyik igen kedvelt olvasmánya, sőt azóta is. Sajnos már öreg vagyok, túl az első nyolcvanon, pedig úgy tűnik, én is voltam fiatal. Talán kezdjük akkor.

Ifjúkoromban Törökbálinton laktunk szüleimmel és testvéreimmel egy kertes házban. Emlékszem, még általános nyolcadiktól kezdve, sőt a gimnáziumi tanulmányaim során is esténként egy piros fóliával legyöngített kézilámpával és egy nagy csillagtérképpel ki-kijártam kertünk felső végébe. Ott egy kukoricaültetvény volt, és gyönyörű, sziporkázó csillagos égbolt borult fölém. Sokat jártam a kukoricásba, azonosítani az egyes csillagképeket és fényesebb csillagokat, végül már meglehetősen jól eligazodtam az égbolton, csaknem úgy, mint egy amatőr csillagász. Igaz, akkor még fogalmam sem volt, mire jó mindez. De az élet igazolta, hogy minden plusz információ valamikor jól jöhet.

A budapesti Ipar- és Képzőművészeti Gimnáziumba – akkor csak két ilyen létezett Magyarországon (a másik Pécsen) – több százan jelentkeztek. Nekem szerencsém volt, mert rajztanárom, akinek jó szeme volt, felfedezte, hogy tehetségem van a rajzoláshoz és festéshez, ezért önhatalmúlag az akkori országos rajzversenyre beküldte három művemet, és ott harmadik helyezett lettem. Így automatikusan, minden felvételi vizsga nélkül jutottam be. És akkor bizony semmi szükségem nem volt a csillagos égbolt ismeretére, mert díszműkovács és ötvös szakra vettek fel. Amikor közeledett az érettségi, akkor már másfelé kezdtem kacsingatni, hiszen az első orosz mesterséges holdak indítása és a sci-fi irodalom hatására már az asztronautika izgatott nagyon. Ezért édesapám Kulin Györgynek írt, hogy mit csináljon fia akkor különlegesnek számítóan érdeklődésével.

Ő azt válaszolta, hogy az ELTE matematika-fizika szakára kell jelentkezni. A matematika-fizika szak mellett barátommal még a csillagászatra is feliratkoztunk. Minden csillagászati tárgyat végighallgattunk, és vizsgáztunk is. Az egyetem elvégzése után az MTA Svábhegyi Csillagvizsgáló igazgatója, Detre László azt javasolta, menjek le Miskolcra, ahol egy tanári állás mellett szputnyikfigyelési munkát kell végezni. És ekkor már jól jött, hogy ismerem a csillagos égboltot.

Aztán 1981-ben Illés Erzsébet és Almár Iván kollégák ajánlatára meghívtak, hogy mint szakcsillagász legyek a Budapesti Planetárium igazgatója. Ott egy ténylegesen fantasztikus csillagos égboltot találtam a 23 méteres kupolán. Planetáriumi műsor közben csak felnéztem és majdnem azt az eget láttam, amit a törökbálinti kertünkben megtanultam. A munka mellett rendszeresen feljártam a Svábhegyi Obszervatóriumba, ahonnan visszafelé mindig bementem a Galaktika „Moszkva tér” környéki szerkesztőségébe, így a kapcsolat nemcsak állandó volt, de sok asztronautikai cikket is írtam a folyóiratba.

Őszintén gratulálok az 50 éves Galaktika alkotóinak, szerkesztőinek, íróinak.

dr. Horváth András Ferenc
 űrkutató, csillagász

Alapítva: 1972-ben

Tiszteletbeli főszerkesztő: **Kuczka Péter**

Főszerkesztő: **Dr. Mund Katalin**

Lapigazgató: **Burger István**

Irodalmi szerkesztő: **Németh Attila**
(irodalom@galaktika.hu)

Tudományos szerkesztő: **Kovács „Tücsi” Mihály**
(tudomany@galaktika.hu)

Olvasószerkesztő: **Athén Melitta, Kasza Magdolna**

Kommunikáció: **Somogyi Réka**
tel.: 06-70/944-8181 (kommunikacio@galaktika.hu)

Terjesztés: **Szabó Livia**

(terjesztes@galaktika.hu)

Szerkesztőségvezető: **Polonkai Tamás**
(szerkesztoseg@galaktika.hu)

Kreatív igazgató: **Varga Balázs**

A borító **Vjacseszlav Safronov (Oroszország)** munkája:
vyacheslav_safronov.artstation.com

A TANÁCSADÓ TESTÜLET TAGJAI

Dr. Lukács Béla fizikus, a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet-ének tudományos tanácsadója

Dr. Juhász Árpád geológus, a TV2 tanácsadója

Dr. Almár Iván csillagász, űrkutató, a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia SETI munkacsoportjának tagja, a nemzetközi SETI bizottság korábbi alelnöke

Réz András esztéta

S. Sárdi Margit irodalomtörténész, egyetemi docens, a Magyar Scifitörténeti Társaság elnöke

Alföldi István ex-ügyvezető igazgató, Neumann János Számítógéptudományi Társaság

Szabó György médiaszakértő (ex-elnök-vezérigazgató –Sanoma)

Juhász György tartalommarketing-szakértő

Szerkesztőség: **1024 Bp., Fény u. 2.**

Tel: 06-1/457-02-50, Nyitva: H–P 10–16 óra között

Kiadó: Metropolis Media Group Kft.

Felelős kiadó: a Kft. ügyvezető igazgatója

Terjeszti országosan a Lapker Rt.

Nyomdai előállítás: Gelbert Eco Print • www.gelberteco.hu

Előfizethető: kedvezményesen egy évre (12 szám, Platinakártyával, partneri kedvezményekkel) **17 880 Ft (1490 Ft/hó)** • csoportos beszedési megbízással: **1490 Ft/hó** • Galaktika XL (12 Galaktika XL, Gyémántkártyával, partneri kedvezményekkel): **29 880 Ft/év (2490 Ft/hó)** • csoportos beszedési megbízással: **2490 Ft/hó** • partnereinknél a digitális Galaktika **1200 forint/db**

Az előfizetés teljesíthető átutalással: **K&H Bank Zrt.**

10403181–50526767–88671008 vagy rózsaszín postautalványon

a **Metropolis Media Group Kft, 1535 Bp. Pf. 746.** címre.

A megjegyzés rovatba kérjük beírni

a kedvezményezett nevét és postázási címét.

Kanadában és az Egyesült Államokban előfizethető
a **Pannonia Könyvesboltban.**

www.pannonia.ca • e-mail: **info@pannonia.ca**

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

HU-ISSN 0133-2430

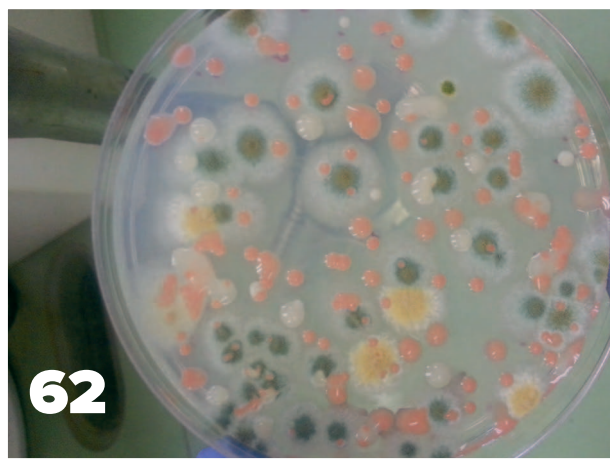
Támogatóink:

18

52

62

80

44

NOVELLÁK

- 6 Eric Choi: A *Nautilus* kiemelése
- 22 Fedina Lídia: Hová tűnt Petőfi?
- 32 Dmitrij Bilenkin: Tavaszi tócsák
- 46 Kiss Ferenc: Robonista átíratok
- 54 Mike Adamson: A hallgatóságos megegyezés
- 64 John Kessel: Tiszta lappal
- 84 Tarja Kauppinen: Ararát
- 97 Moldova György: Magyar atom
- 100 Gregory L. Norris: A víz suttogása
- 110 Guillaume Apollinaire: Honoré Subrac eltűnése

GALAKTIKA XL

- 115 Fred M. White: London végzete
- 116 Négy fehér nap
- 127 Négy fekete nap
- 140 A halál pora
- 151 A buborék kipukkanása
- 162 A láthatatlan erő
- 174 A halál folyója
- 190 A természet egyensúlya
- 201 Fred M. White-életrajz

CIKKEK

- 17 Gondolatátvitel
- 18 Atomot a Holdra
- 30 Videodrón
- 44 A szférák zenéje
- 52 Intelligens dizájn
- 62 Obszervatórium
- 80 Zöld jövő
- 82 Kő kövön
- 96 Moldova György-megemlékezés
- 106 Képregény a Galaktikában

Tegyük fel, hogy Nemo kapitány tengeralattjárója valóban létezett. És tegyük fel, hogy nem is pusztult el a vulkánkitörésben. Vajon megváltoztathatta volna a történelmet?

AURORA
díjas szerző

Eric Choi

A NAUTILUS KIEMELÉSE

Déli Csendes-óceán
Új-Zélandtól 1700 tengeri mérfölddel ke-
let-északkeletre
1916. június

A tenger mélyéről előbukkanó lény emberszerű volt, de nem tűnt embernek. Kemény, bézs színű bőre olyan textúrájú volt, mint az elefánté. Feje egy nehéz bronzgömb, arca egyetlen küklopszi szem, amelyet fémrács fed. Üvegszeme alól két vastag cső nyúlt ki, amelyek a hátán lévő nehéz hengerbe kigyóztak vissza.

Thomas Jennings parancsnok végigkövette tekintetével, ahogy felhúzták a búvárt az RRS *Discovery* kutatóhajó fedélzetére. Láta, amint két matróz segít neki ülő helyzetbe kerülni egy fapadon, hogy lecsatolhatóvá ról a csöveket, és lecsatolják fejről a sisakot. Egy harmadik férfi, egy

civil ruhás, barna kalapos, magas, sovány, hegyes orrú alak egykedvűen szemlélődött.

Jennings megfordult, és kinézett a tengerre. Néhány száz méterre tőle hajójának szürke tömege, a HMS *Euryalus* cirkáló derűsen himbálózott a csillogó vízen. A nyugalom élvezetes felüldülést jelentett a heves viharok után, amelyek napok óta késleltették a hadművelet megkezdését.

A matrózok már leemelték a búvárról a sisakot, felfedve egy középkorú, izzadt, sötét hajú férfi rőt arcát. Behunyt szemmel, hátravetett fejjel, mélyen lélegezte be a levegőt.

– Jól van? – kérdezte Jennings.

A búvár, Jonathan Badders bólintott.

– Igen, uram. Köszönöm.

A civil, Donald McCabe, a Katonai Hírszerzési Igazgatóság Meta-szekciójának munkatársa lépett elé.

– Mit látott? Ott van?

Badders ismét bólintott, ezúttal mosolyogva.

– Ott van. Láttam. A *Nautilus*.

A HMS *Euryalus* első tisztjeként Jennings parancsnok örült, hogy újra a hajója fedélzetén lehet. Az *Euryalust* és a *Discoveryt* is ugyanabban az évben bocsátották vízre, de az utóbbi sokkal idősebbnek tűnt. Fából készült, három árbócos segédgőzhajó volt, a maga nemében az utolsó, amelyet a Brit Birodalomban építettek. Annak idején még teherhajóként vásárolta meg az Admirális a Hudson's Bay Companytól, majd átalakította, hogy úszó bázisként szolgáljon a Mobilis-művelethez, azaz a Királyi Haditengerészet kísérletéhez a *Nautilus* kiemelésére.

Jennings, Badders, McCabe és a tisztek a parancsnoki kabinban egy asztal körül gyűltek össze.

– Milyen állapotban van a *Nautilus*? – kérdezte Richard Powell kapitány.

– Negyvenegy öl mélységben fekszik, körülbelül hétfokos, enyhe dőlésszöggel jobbra – jelentette Badders. – A tatját körülbelül tizennyolc lábnyi kemény agyag temette be, de egyébként sértetlennek tűnik.

– Mikor kezdődhet a mentési művelet? – kérdezte McCabe.

– Ha az időjárás engedi, már holnap – mondta Eugene Seagram korvettkapitány, a Királyi Haditengerészet mérnök tisztje, akit az Admirális a Mobilis-hadművelet támogatására küldött ki.

– Rohadtul ideje van! – bosszankodott McCabe. – A Smith–Harding-jelentés elég pontosan meghatározta a *Nautilus* utolsó ismert helyét. Nem hiszem el, hogy majdnem egy hónapba telt, mire megtalálták!

Jenningset, Powellt és a kulcsfontosságú részlegvezetőket McCabe közvetlenül az Aucklandből való indulásuk előtt tájékoztatta a *Nautilus* aktájáról. A hadügyminisztérium számára különösen érdekes volt a Smith–Harding-jelentésben szereplő leírás, amelyet Aronnax korábbi beszámolója is megerősített egy „pusztító erejű, villámszerű hatású fegyverről”, amely képes elkábítani vagy megölni az embereket. Őfelsége kormánya a nyilvánosság előtt még mindig azt hangoztatta, hogy a Nagy Háború jól halad, de a Jenningshez hasonló katonák tudták a szörnyű igazságot. McCabe türelmetlensége bosszantó, de érthető volt. Egy ilyen fegyver a britek kezében megtörhette volna a nyugati fronton kialakult patt helyzetet.

– Badders jelentése a *Nautilus* állapotáról kiváló hír – mondta Seagram. – Ez azt jelenti, hogy kis módosítással folytathatjuk az eredeti mentési tervet.

Kiterítette az asztalon a tengeralattjáró sematikus ábráját, melyet egy olyan dokumentumhalmazból másoltak ki, amit a Katonai Hírszerzési Igazgatóság és a brit hadsereg közös, öt évvel ezelőtti rajtaütése során foglaltak le a néhai Dakkar herceg ősi palotájában, az indiai Bundelkhand régióban.

– A *Discovery* öt pontonját a következőképpen fogják bevetni: három a tat fölött, kettő pedig az orr fölött. A további felhajtóerő érdekében két tömlőt vezetünk lefelé, hogy kifújjuk a *Nautilus* fő ballaszttartályát. A legnagyobb kihívást az jelenti majd, hogy előre nem látott módon alagutat kell ásni a tat alá, hogy elhelyezhessük a hátsó pontonok hámjait és emelőláncait.

– Mennyi ideig fog ez tartani? – kérdezte Powell.

– Három hétig – válaszolta Seagram.

Donald McCabe a szemét forgatta, és hitetlenkedve rázta a fejét.

– Rendben van – mondta Powell. – Pi-henjenek egy kicsit, uraim! Holnap nagy napunk lesz.

A Smith–Harding-jelentésnek volt még egy aspektusa, amely mély benyomást tett Jennings parancsnokra. Mégpedig a később Nemo kapitányként ismert Dakkar herceg fanatikus gyűlölete a Brit Birodalom iránt. Milyen ironikus lenne, ha Nemo találmánya végül megmentené azt.

Donald McCabe cinizmusa beigazolódott. Baddersnek és búvárokból álló csapatának valójában ötven napjába telt, amíg a *Nautilus* alá vezették a hámozókat és az emelőláncokat, rögzítették a pontonokat, és csatlakoztatták a tömlőket a fő ballaszttartályhoz. Önmagában az alagút fúrása az agyagba, a hajó tatja alá, igénybe vette az eredetileg a teljes műveletre tervezett három hetet.

De végül minden készen állt. Jennings, McCabe és Seagram visszatértek a *Discoveryre*, hogy felügyeljék a műveletet.

– Folytassák a hátsó pontonok felfúvását! – parancsolta Seagram.

Jennings figyelte, ahogy a szivattyúk életre kelnek, a műszerek túli mozogni kezdenek, és a vízbe kigyózó tömlők megfeszülve kinyújtóznak.

– Először a tattal kezdünk – magyarázta Seagram –, így remélhetőleg elkerülhetjük a súlypont-problémákat, amelyek akkor merülnének fel, ha mindkét végét egyszerre emelnénk ki.

Az *Euryalus* néhány száz méterre horgonyzott le. Hozzá csatlakozott az HMRT *Rollicker*, az Admirális vontatója, amelyet hat nappal ezelőtt küldtek Aucklandből.

– Ott! – kiáltott fel Farley matróz izgatottan, és egy színes úszóra mutatott, amely a part felé billegett.

– Látom – mondta Seagram. – Az jó! Ez azt jelenti, hogy a tat felemelkedett a tengerfenékről. Állítsuk le a hátsó pontonok fúvását, és kezdjük el fújni az elülsőket!

A férfiak távcsővel pásztázták a vízfelszínt, a második színes úszó után kutatva. De az nem tűnt fel.

Seagram a nyomásmérőkre pillantott, és a homlokát ráncolta.

– Az orrnak mostanra már fel kellene emelkednie. – Megrázta a fejét. – Túl sokáig tart. Indítsa be a harmadlagos szivattyúkat! Megpróbáljuk kiüríteni a *Nautilus* fő ballaszttartályát.

Tíz perc múlva végre megjelent a második úszó. Pillanatokkal később az óceán felszíne hevesen habzani kezdett, mint a forrásba hozott víz a fazékban.

– Valami nincs rendben – töprengett Jennings.

Hirtelen mindkét elülső ponton hatalmas, tizenkét láb átmérőjű, harminc láb hosszú hengere a felszínre pattant. Rövid időre felemelkedtek a víz fölé, majd óriási fröcsköléssel zuhantak vissza. Másodpercekkel később megjelent a *Nautilus*.

Jennings zihált, amikor a tengeralattjáró orra felemelkedett, nekicsapódott az egyik pontonnak, és félrelökte azt. Úgy szökkenett fel, mint egy vízből kitörő óriási, fém narvál. Páncélozott acélcsőre megcsillant a déli napsütésben, aztán egy nagy csobbanással visszacsúszott a hullámok alá, és újból eltűnt a szemük elől.

– Mi az ördög történt? – követelt magyarázatot Powell kapitány.

– Úgy tűnik, a *Nautilus* súlypontja hátrább van, mint vártuk – magyarázta

Seagram. – Amikor fúvatni kezdtük a fő ballaszttartályát, a lendület hatására az orr olyan gyorsan emelkedett, hogy kicsúszott a hámból, elszakadt a pontonoktól, és minden felszállt a felszínre. A pontonnal való ütközés elmozdította a tömlőt és kinyitotta a ballaszttartály szellőzőnyílásait, így a víz visszaáramlott bele, és a *Nautilus* ismét elmerült.

– Hogyhogy nem tudta a súlypont helyét? – kérdezte McCabe. – Megvannak a *Nautilus* rajzai.

– Nekünk a tervrajzok vannak meg, nem a már megépült szerkezet rajzai – magyarázta Seagram. – Úgy látszik, hogy a végleges építmény tulajdonságai jelentősen eltértek az eredeti tervtől.

– Most mit tegyünk? – kérdezte Powell. – A sérült ponton kijavíthatatlan.

Jennings rosszkedvű volt. Az Admirális napi távirati jelentéseket követelt. A késések és a költségek miatti dörgedelme napirenden voltak, sőt, azzal fenyegettek, hogy leállítják a Mobilis-műveletet. Egy pillanatig gondolkodott, majd azt mondta:

– Van egy ötletem.

– Éspedig?

Jennings egy tengeri térképet terített az asztalra.

– A művelet csak azért volt egyáltalán megvalósítható, mert az óceán ezen a helyen szokatlanul sekély. Volt itt egy sziget, amíg az 1882-es vulkánkitörés el nem pusztította. A keresési fázisban végzett Fessenden-oszcillátoros hangmérésekből tudjuk, hogy a közelben még sekélyebb területek is vannak. – Ujjával végigsimította a térképet. – Például a jelenlegi helyüinktől mindössze két tengeri mérföldre keletre a mélység mindössze 16 öl.

– Igen! – kiáltott fel Seagram. – Már értem, hogy mire akar kilyukadni, parancsnok.

Előhúzott egy jegyzetömböt, és egy tervet kezdett felvázolni.

– A megmaradt négy pontot használhatjuk, de a *Nautilus* nem a felszínre hozzuk, hanem csak éppen elég magasra emeljük a tengerfenéktől ahhoz, hogy a *Rollicker* a sekélyebb területre vontathassa. Ott visszaeresztjük. A ballaszttartály szellőzőberendezését meg kell javítani, de Badders és búvárai számára sokkal könnyebb és biztonságosabb lesz a sekélyebb vízben dolgozni. Ezután a *Discovery* rövidebb tömlőit, amelyek korábban nem lehettek a segítségünkre, a fő- és a másodlagos ballaszttartályok kifúvására fogjuk használni, és a trimmelőtartályokat is bevethetjük a súlypontprobléma kompenzálására. Mindent egybevéve elegendő felhajtóerőnek kell lennie ahhoz, hogy a *Nautilus* visszahozzuk a felszínre.

– Ön szerint ez megvalósítható? – kérdezte Jennings.

– Még ki kell dolgoznom a részleteket a csapatommal – válaszolta Seagram –, de igen, megvalósítható.

– Mennyi idő múlva állunk készen a második kísérletre? – kérdezte Powell.

– Három hét – jelentette ki Seagram.

McCabe megrázta a fejét.

– Magának mindenre ez a válasza?

Az előkészületek majdnem háromszor anynyi időt vettek igénybe. A *Nautilus* felemelése a tengerfenékről eleve három hétig tartott. Majd két napot fordítottak a *Rollicker* általi vontatásra és a tengeralattjáró sekélyebb vízben való elhelyezésére, és újabb öt hétbe telt, mire a búvárok a ballaszttartályok szellőzőberendezését megjavították, ➡

a pontonokat újra rögzítették, valamint a kiegészítő tömlőket és vezetékeket is csatlakoztatták.

A második mentési kísérlet napján úgy látszott, mintha az *Euryalus* fedélzetén minden ember a bal oldali korlát mentén gyűlt volna össze, hogy az eseményeket figyelje. Jenningsnek egy pillanatra az a kép-telen gondolata támadt, hogy a hajó akár fel is borulhat.

Az óceán felszíne ismét habosodni és bugyborékolni kezdett, majd a *Nautilus* hatalmas tömege, ezúttal a fedélzet magasságában az orrhoz és a tathoz erősített hatalmas pontonpárokkal együtt, áttörte a zúgó vizet. A nyomáscsökkentő szelepek kinyíltak, és permet szállt fel, amely a tengeralattjárót szivárványos párafelhőkbe burkolta. A *Nautilus* lassan kiegyenesedett és a felszínre feküdt, billegő mozgása apró hullámokat lökött az *Euryalus* és a *Discovery* felé.

Egy pillanatig senki sem tudott megszólalni. Az *Euryalus* emberei csak álltak ott, megbabonázva a látványtól. Aztán hatalmas éljenzés tört ki.

– Rohadtul itt volt az ideje – mormolta Donald McCabe.

A valódi *Nautilus* nem sokban hasonlított arra a változatra, amelyet az 1860-as évek végén, Nemo kapitány hírhedt rémuralma idején festettek le a népszerű sajtóban nevetséges fogazott uszonyokkal, gömbölyded kilátóablakkal és túlméretezett szegecsekkel. Az igazi *Nautilus* kétszázötven láb hosszú volt az orrában lévő páncélozott orsócsúcstól a nagy hajócsavarig és a farában lévő halszerű kormánylapátig. Fedélzetének körülbelül az egyharmadánál egy kormányosfülke állt ki, amely alá nagy terelőlapátokat szereltek fel a merülés irányítására. A hajó elegáns, szürke harci

gépezet volt, bizonyos értelemben rég elvesztett őse a Királyi Haditengerészet új, K-osztályú tengeralattjáróinak, amelyek csak most kezdték meg próbaútjaikat.

Jennings Seagramhoz fordult, és kezét rázott vele.

– Gratulálok!

– Uram!

Ezután utat tört magának a tömegem keresztl Jonathan Badders és a bűvárok felé, és sorban kezét rázott mindegyikükkel.

– Szép munka, uraim. Az önöké volt a legfontosabb és legveszélyesebb feladat. És ez a teljesítmény is az önöké.

– Köszönöm, uram – mondta Badders.

Egy napba telt, amíg a *Nautilus* és a *Rollicker* vontatóhajó között lefutott a vontatókötél. Másnap a flottilla az *Euryalus* kíséretében megkezdte hosszú útját vissza Aucklandbe. A Mobilis-művelet legnehezebb része véget ért, de még mindig maradt egy fontos teendőjük.

A *Nautilus* fedélzetén csak egyetlen holttestet találtak, és meglehetősen kényes kérdéssé vált, hogy mihez kezdjenek vele.

– Uram, ezt nem gondolhatja komolyan! – kiáltott fel Jennings, aki Powell-lel szemben ült annak kabinjában.

– Nagyon is komolyan gondolom, és a döntésem végleges – mondta a kapitány. – Nemót a tengerbe temetjük vissza, katonai tiszteletadással.

– Uram – könyörgött Jennings –, ez az ember egy ellenséges harcos volt. Gondoljon azokra a hajókra, amelyeket elszüllyesztett! Nem lepődnék meg, ha itt, az *Euryaluson* is lennének olyanok, akik ismertek néhányat az általa meggyilkoltak közül.

– Ezzel tisztában vagyok – mondta Powell. – Mindazonáltal Nemo kapitány

tengerésztárs volt, sőt, feltehetően egy ideig még a Brit Birodalom alattvalója is. Akár tetszik, akár nem, megilleti a megbecsülés.

– Nekem nem tetszik, uram.

– A kifogását tudomásul vettem – jelentette ki Powell. – Ám amennyiben ettől jobban érzi magát, gondoljon rá úgy, hogy mi lehetne megfelelőbb bosszú, mint az, ha eltemetjük őt az ellensége zászlaja alatt.

Jennings egy pillanatra elgondolkodott, és úgy döntött, hogy nagyot tévedett parancsnoka humorérzékével kapcsolatban.

Így történt, hogy Jennings, Powell és az *Euryalus* tisztjei díszegyenruhában, vigyázzban álltak Nemo kapitány brit lobogóval lefedett koporsója előtt. Jonathan Badders és öt bűvártársa szolgált koporsóhordozóként. Terhükkel lassan a fedélzet széléhez vonultak.

– A tenger a legnagyobb temető, és a benne szunnyadó emlékmű nélkül nyugszanak – mondott beszédet Powell kapitány. – Minden más temetőben a nagyok és kicsik, gazdagok és szegények közötti különbségtétel jelképei láthatók. De itt, az óceánban a király, a bohóc, a herceg, a paraszt, a hős és a gazember mind egyforma, megkülönböztethetetlen.

A bűvárok letették a koporsót a fedélzet szélén lévő emelvényre, majd levették és összehajtották a zászlót. Badders meghúzott egy kart, az emelvény megdőlt, és Nemo kapitány visszatért a tengerbe.

Jennings parancsnok közömbös és tisztelettudó arcot vágott, de a lelke mosolygott. Nemo kapitányt elvették szeretett *Nautilus*tól, amit viszont tőle vettek el. A férfiú végső nyughelye a Csendes-óceán déli részének egy távoli és járatlan részén lesz, a cápák között, egyedül és távol legénységének koralltemetőjétől. A Ki-

FILMVILÁG
 FILMÖVÉSZETI FOLYÓIRAT · LXV. ÉVFOLYAM, 07. SZÁM · 2022. július · 490 FT / 8,60 RON
 www.filmvilag.hu

**ZSÁNERFILM
 ÉS POLITIKA**

MÉSZÁROS MÁRTA HŐSNŐI · A KRIMI KLASSZIKUSAI

Fernando León de Aranoa: A jó fiúk – Cifko Film

50%
 ÁRCSÖNÖK

A krimi klasszikusai: Ross Macdonald, David Goodis; Zsánerfilm és politika: a *Legendás állatok...*-től a *Top Gunig*. A júliusi Filmvilágot a strandon is olvashatod.

rályi Haditengerészet pontosan azt adta Nemónak, amit megérdemelt.

Ez nagyon brit dolog volt.

Teljes sebességgel az *Euryalus* körülbelül négy nap alatt visszaérhetett volna Új-Zélandra. Egy hét után azonban a flottilla még mindig több mint háromszáz tengeri mérföldre járt Aucklandtől. A problémát az elavult *Discovery* jelentette, amely vitorlával és gőzzel is alig tudott nyolc csomóval haladni. Jennings még mindig naponta készített távirati jelentéseket türelmetlen feletteseinek az Admirálisnál, és tudta, hogy minden további nap a tengeren egy újabb alkalom, amikor valami rosszul sülnhet el.

A nyolcadik napon félelmei valóra váltak.
– Mi történt, első tiszt úr?
– Társaságunk van – közölte Jennings, és átnyújtotta távcsövét Powellnek.

A kapitány kinézett az *Euryalus* hídablakain arra, amerre Jennings mutatott.

– Várunk mi szövetséges hajókat ebben a térségben? – kérdezte Powell.

– Nem, uram – válaszolt Jennings.

– Én sem tudok semmiről – mondta McCabe.

Jennings beleszólt a hangcsőbe.

– Itt a parancsnoki híd. Meg tudnánk határozni a null-négy-kilenc irányú célpont távolságát?

Néhány pillanat múlva a fülét a csőre hajtotta.

– Körülbelül tizenhárom tengeri mérföld – jelentették neki –, de a ködben nehéz megmondani. Várjon egy percet!

Felemelte az egyik ujját.

– Az őrszem jelenti, hogy a célpont, úgy látszik, elfordul. A távolságmérőnek szűksége lesz néhány pillanatra az új megfigyeléshez.

– Ez nem tetszik nekem – mormogta Powell.

– A köd oszlik, és a célpont már nem fordul – mondta Jennings. – Uram, a távolságmérő új értéket közölt. Tizenegy tengeri mérföld, és gyorsan közeledik.

Powell McCabe felé fordult.

– Ha ez egy német hadihajó, mikorra érünk az ágyú hatótávolságába?

– Csendes-óceáni flottájuk esetében arra számítanék, hogy egy könnyű cirkáló lesz, mint a miénk, hasonló fegyverzettel – válaszolt McCabe. – A főágyúk hatótávolsága ebben az esetben körülbelül 15 000 yard.

Néhány perc múlva Jennings ismét fel-emelte a távcsövét.

– A célpont most tíz tengeri mérföldre van, még mindig gyorsan közeledik. Egy profilt és egy harci zászlót látok.

Átlapozta a sziluettkönyv lapjait.

– Valóban, ez egy német hajó, uram! Valószínűleg az SMS *Scharnhorst*, egy páncélos cirkáló.

Megszólalt a hajókürt, és Powell beleszólt a hangcsőbe.

– Mindenki! Itt a kapitány beszél. Harckészültség, harckészültség! Közeledő ellenséges hajó. Ez nem gyakorlat. – Megfordult, és odaszólt egy fiatalembernek. – Farley őrmester!

– Igenis, uram! – mondta amaz, jegyzetkönyvet és ceruzát tartva készenlétben.

– Kapcsolja be a távirót! Címzett a *Rollicker* és a *Discovery*. „Német cirkáló közeledik. Az *Euryalus* támad. A *Rollicker* és a *Discovery* tartsa a jelenlegi sebességet és irányt.”

– Igenis, uram!

– Irány nulla-egy-öt, hogy a célpont az orrtorony tüzelési ívébe kerüljön – parancsolta Powell. – Készüljenek fel a tüzelésre, mielőtt a *Scharnhorst* hét tengeri mérföldön belülre kerül!

A híd ablakaiból Jennings láthatta, ahogy az orrtorony elfordul, és a 9,2 hüvelykes ágyú egyetlen csöve emelkedni kezd. A közeledő német cirkáló most már távcső nélkül is látható volt.

– Hét tengeri mérföld! – kiáltotta Jennings.

Ebben a pillanatban a *Scharnhorst*-ból villanás és füstfelhő tört elő. Másodpercekkel később egy felszálló lövedék összetéveszthetetlen sikolya hallatszott, amelyet egy rengésszerű robaj és egy robbanásszerű, habos, fehér tengervízzel teli gejzír követett néhány száz méterre az *Euryalus* orrától.

– Viszonozza a tüzet! – parancsolta Powell.

Az *Euryalus* megremegett, amikor az elülső ágyúja elsült. A *Scharnhorst*tól nem messze vízfelhő tört fel.

– Célzásírányítók, újraszámolás! – parancsolta Jennings. – Tüzérség, nyissanak tüzet, amikor készen állnak!

Az *Euryalus* ismét tüzelt, és ezúttal a lövedék célba talált. A *Scharnhorst* közepéről robbanás felhője szállt fel.

– Találat, uram! – kiáltotta egy hadnagy.

Jennings a hangcsőre hajtotta a fülét, aztán megfordult, és a távcsövén keresztül figyelt.

– A *Scharnhorst* már nem közeledik. Úgy látszik, megállt. Csakhogy az ágyúí...

Egy lövedék robbant fel néhány méterre az orrtól.

– ...sértetlenek, uram!

Farley egy papírdarabbal a kezében tért vissza.

– Üzenet a *Rollickertől*, kapitány!

Powell elolvasta a táviratot, és elkerekedett a szeme.

– A *Rollicker* jelenti, hogy egy másik hajót észlelt három-négy-kilenc irányban, amelyet az SMS *Gneisenau* néven azonosítottak.

Jennings beleszólt a hangcsőbe:

– Megerősítést kérek, és távolságot az új célponthoz! Irány három-négy-kilenc. – Pillanatokkal később már jelentette is: – Második célpont megerősítve, kapitány! Távolság öt és fél tengeri mérföld.

Hirtelen hatalmas robbanás rázta meg az *Euryalust*, embereit a földre dobva. Powell talpra állt, és a gépház parancsnoki távirójához tántorgott.

– Kormányos, irány három-öt-nulla, fél sebességgel! Az oldalsó ágyúkkal is tüzelni akarok.

A kormányos elforgatta a kereket, de az *Euryalus* nem engedelmeskedett.

– Jelentést kaptam a kárelhárítástól – mondta Jennings. – Hátulról eltaláltak minket, valószínűleg egy torpedó. A kormánylapát és a hajócsavar megsérült. A kormány nem reagál.

– Fordítsák a hátsó tornyot a *Gneisenau* felé! – parancsolta Powell. – Elülső torony, tüzeljenek tovább a *Scharnhorstra*!

Körülnézett.

– Hol van Farley őrmester?

– Itt vagyok, uram!

– Címzett: a *Rollicker* és a *Discovery*! „Ha a németek megkísérelnek a fedélzetre lépni, ne próbáljanak fegyveres ellenállást tanúsítani!”

– Uram? – kérdezte Farley hitetlenkedve.

– Fiatalember, szörnyű taktikai helyzetben vagyunk – magyarázta Jennings. – A *Discovery* és a *Rollicker* nem tud elmenekülni, mi pedig nem tudjuk megvédeni őket két cirkálóval szemben. Az egyetlen esélyük, ha kimaradnak a harcból, és imádkoznak, hogy ezek a bizonyos németek hajlandók legyenek betartani a Londoni Nyilatkozatot.

Intett a hüvelykujjával.

– Most pedig indulás!

– Várjon! – állította meg hirtelen Powell. – Első tiszt, mekkora itt az óceán mélysége?

Jennings egy hajózási térképet böngészett.

– Körülbelül 880 öl.

– Őrmester! – gondolkodott el egy pillanatig Powell, majd folytatta. – További üzenet a *Rollickernek*: „Vágják le a pontonokat! Süllyesszék el a *Nautilust*!”

Farley arcára döbbenet ült ki.

– Azonnal elküldöm, uram!